

УДК 330.3

JEL O12

DOI 10.32782/2786-765X/2024-5-19

Сидоров О.А.кандидат економічних наук, докторант,
Придніпровська державна академія будівництва та архітектури
ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-3923-6611>

ПОСЛІДОВНІСТЬ ДОСЛІДЖЕННЯ РОЛІ ІННОВАЦІЙНО-ІНФОРМАЦІЙНИХ ЗМІН У ФУНКЦІОНУВАННІ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ

У статті систематизовано наукові підходи щодо дослідження інноваційно-інформаційних змін. Уточнено бачення відносно основних проявів впливу інноваційно-інформаційних змін на суб'єкти чи системи різних рівнів. Розмежовано прояв впливу інноваційно-інформаційних змін на короткостроковий та довгостроковий часовий горизонти. Розглянуто формування імпульсного впливу інноваційно-інформаційних змін на функціонування суб'єктів та систем. Здійснено спробу уніфікувати етапи послідовності дослідження ролі інноваційно-інформаційних змін в національній економіці. Встановлено, що отримана інформація завдяки виконанню запропонованих етапів дає змогу встановити можливі вектори зростання національної економіки. Отримані результати засновані на використанні таких методів: з емпіричних – порівняння вивченні ролі та значення інновацій та інформації для розвитку сучасної економіки, з комплексних – абстрагування, елементарно-теоретичний аналіз і синтез, узагальнення та індукція при формуванні етапів послідовності дослідження ролі інноваційно-інформаційних змін.

Ключові слова: національна економіка, соціально-економічна система, функціонування, інноваційно-інформаційні зміни, вплив, часовий горизонт впливу.

Постановка проблеми. Національна господарська система країн з перехідною економікою вирізняється високою питомою вагою застарілих виробництв, домінуванням екстенсивних чинників економічного росту, що не дозволяє їм посісти гідне місце серед інших країн на світовій арені. Слід зазначити, що для багатьох розвинутих країн характерними є зростання ролі знань, освіти та інновацій, які і стають джерелом їх випереджального розвитку. Перехід до інноваційної економіки, що ґрунтується на наукоємних видах виробництва, інформаційно-комунікаційних технологіях та інтелектуальних ресурсах, є однією з основних світових тенденцій сьогодення.

В умовах переходу на нову модель економіки інновації та інформація починають займати все більш вагоме місце серед чинників, що обумовлюють зміни основних параметрів функціонування національної економіки країни. При цьому, високої актуальності набуває вирішення практичного завдання дослідження ролі інноваційно-інформаційних змін в функціонуванні національної економіки, що передбачає розробку відповідної послідовності дій.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Інновації та інформація їхня роль та значення в національній економіці є предметом досліджень багатьох науковців.

Свінарьова Г. [1], Люта Г., Павленко І. [2] досліджували інноваційні зміни та вплив інноваційних технологій на систему управління на рівні підприємства, наголошуючи на тому, що вони сприяють, перш за все, більшій гнучкості, кращому реагуванню на зміни зовнішнього середовища, поліпшенню адаптування до них.

В рамках дослідження впливу індексу інноваційного розвитку на стан економічного розвитку та бізнес-середовища України, Чернишов О. та Павловська Ю. наголошують на тому, що «для української економіки саме інновації та інноваційна діяльність є тим двигуном, який забезпечує економічну незалежність України, формує економіку інноваційного типу, а також сприятиме подоланню розриву з економічно розвиненими державами та інтенсивному використанню й відтворенню науково-технічного потенціалу держави в напрямку підвищення її конкурентоспроможності на світовому ринку праці» [3, с. 155–156].

Окремі науковці, що досліджують інновації та інноваційних розвиток, вбачають у інноваційних перетвореннях рушійну силу, що дозволить подолати сировинну спрямованість економіки країни на основі використання технологій та створення принципово нової високотехнологічної продукції (Завадських Г., Тебенко В. [4]), реорганізувати економіку на

основі розвитку наукомістких виробництв, впровадження у виробництво прогресивних високотехнологічних процесів (Тофанчук А., Колесник М. [5]), забезпечити структурні зрушення в економіці країни та підвищення її інформаційного та технологічного рівня (Горбаченко С. [6]), забезпечити економічне зростання національної економіки, її стійкий розвиток, створити підґрунтя для розширеного відтворення (Старченко Г. [7]).

Грабовська І. в своєму дослідженні ролі інновацій наголошує на тому, що інноваційні чинники є визначальними в системі підвищення конкурентоспроможності економіки країни і слугують прискоренню, перманентності інноваційного процесу та розвитку, ефективності функціонування інноваційної системи [8, с. 14].

Шевчук Ю., досліджуючи інноваційний розвиток, як внутрішній стан і форму функціонування «нової економіки», пов'язує процес розбудови економіки нового типу не лише із постійними інноваційними змінами (впровадженням інновацій), але й з набуттям інформації провідної ролі [9].

Досліджуючи глобальні тенденції економічних процесів з позицій інформаційної парадигми, Олексюк О. зазначає, що наслідком інформаційних трансформацій суспільства, споживчих ринків є прискорення економічних процесів на усіх рівнях [10, с. 150].

На важливості активізації інноваційно-інформаційних змін наголошує в своєму дослідженні зарубіжного досвіду високорозвинених країн зі сталим розвитком інформаційно-інноваційного суспільства в умовах трансформації сучасної цивілізації Кириченко М. Спираючись на аналіз основних підходів окремих країн до побудови інформаційно-інноваційного типу суспільства зі сталим розвитком, Кириченко М. робить висновок про те, що ефективна інноваційна система розвитку науки і використання досягнень науково-технічного прогресу є вирішальним фактором економічного росту та покращення якості життя населення [11, с. 52].

Любчик К., присвятивши одну із своїх робіт дослідженню парадигми глобального інформаційного суспільства, його формуванню й основних засад, наголошує на суттєвому нарощуванні впливу інформації та знань на всі сфери людської діяльності зі стрімким збільшенням масштабів їх суспільного споживання [12]. Фактором економічного розвитку підприємництва та суспільства в умовах глобалізації, причому, фактором інноваційним, вважає інформацію Боровік Л. [13].

Є також низка інших досліджень, які розглядають окремі аспекти інноваційно-

інформаційних змін та їх впливу на функціонування соціально-економічних систем різних рівнів, а саме дослідження таких авторів, як Грущинська Н. [14], Філіппов Ю., Ладонько Л. [15] тощо.

Демчишак Н., Жук Ю. вважають впровадження змін, орієнтованих на розбудову економіки знань, підґрунтям структурного реформування національної економіки, збереження потенціалу її секторів й розвитку нових конкурентоздатних галузей, орієнтація на використання інтелектуального потенціалу, модернізацію змісту освіти, підвищення якості наукових досліджень, активізацію інноваційної активності й комерціалізацію її результатів [16, с. 260–262].

Таким чином, роль та значення інформаційно-інноваційних змін в економіці досліджується науковцями опосередковано, через призму вивчення сутності «інновації», «інформації» та понять, які є похідних від цих наукових категорій, дослідження особливостей протікання інноваційного та інформаційного процесів, здійснення інноваційної діяльності, впровадження інноваційних, інноваційно-інформаційних та інформаційно-комунікативних технологій, забезпечення умов для інноваційного розвитку економіки та побудови економіки нового типу – інформаційної економіки чи економіки знань.

Метою статті є розробка послідовності дослідження ролі інноваційно-інформаційних змін у функціонуванні національної економіки з врахуванням імпульсного характеру впливу на зміну параметрів функціонування.

Виклад основного матеріалу дослідження. Аналіз вищенаведених наукових праць дозволив дійти висновку, що на сучасному етапі функціонування економіки в цілому, інформаційні та інноваційні зміни відіграють визначальну роль, яка має відповідні прояви для різних суб'єктів та соціально-економічних систем різних рівнів.

В табл. 1 наведено наше бачення щодо основних проявів впливу інноваційно-інформаційних змін на суб'єкти чи системи різних рівнів. При цьому, доцільно розглянути зазначені прояви впливу, враховуючи притаманний ним часовий горизонт, адже певні наслідки від інноваційно-інформаційних змін можуть проявитись вже в короткостроковому періоді, тоді як інші – лише у довгостроковому.

На нашу думку в короткостроковому часовому горизонті вплив інноваційно-інформаційних змін виявляється у покращенні поточної ефективності функціонування суб'єктів / систем, кращому використанні наявних у даного суб'єкта / даної системи можливостей та ресурсів (табл. 1).

Таблиця 1

Основні прояви впливу інноваційно-інформаційних змін в економіці

Рівень суб'єкта / системи	Прояви впливу
Короткостроковий часовий горизонт прояву впливу	
Особистісний рівень	задоволення власних потреб завдяки появі товарів та послуг з якісно новими або покращеними властивостями, розширення можливостей у освітній, комунікаційній, інформаційній сферах для покращення рівня знань та компетенцій, отримання інформації
Продуктовий рівень	формування конкурентних переваг даного продукту на ринку, формування попиту на нього та забезпечення належних обсягів продажу
Мікро-економічний рівень	покращення рівня продуктивності праці, вдосконалення виробничого процесу, процесу надання послуг та процесів управління підприємством, підвищення ефективності його діяльності
Галузевий рівень	вдосконалення процесів виробництва та/або надання послуг в даній галузі, забезпечення її ефективного функціонування, відповідності запитам споживачів
Регіональний рівень	ефективне використання науково-технологічного потенціалу регіону, забезпечення процесів розширеного відтворення, створення умов для економічного зростання на регіональному рівні
Рівень національної економіки	ефективне використання науково-технологічного потенціалу країни, забезпечення процесів розширеного відтворення, створення умов для економічного зростання
Довгостроковий часовий горизонт прояву впливу	
Особистісний рівень	можливість безперервного розвитку особистості протягом усього життя, нарощування власного інтелектуального, компетентного та комунікаційного потенціалу, можливість його реалізації та забезпечення стабільного рівня доходу
Продуктовий рівень	забезпечення стратегічної конкурентоспроможності даного продукту завдяки його постійному вдосконаленню, появі нових модифікацій
Мікро-економічний рівень	гнучке реагування на зміни в середовищі, адаптація до них, в т.ч. через реорганізацію підприємства та процесів управління ним, забезпечення стійких конкурентних переваг та стійкого рівня ефективності
Галузевий рівень	гнучке реагування на зміни в середовищі, адаптація до них, в т.ч. через переорієнтацію галузі на нові потреби, її трансформацію відповідно до нових вимог споживача, покращення конкурентоспроможності галузі
Регіональний рівень	гнучке реагування на зміни в середовищі, адаптація до них, в т.ч. через структурну трансформацію економіки регіону, використання регіональних особливостей та переваг, зміцнення позицій регіону серед інших регіонів національному ринку
Рівень національної економіки	гнучке реагування на зміни в середовищі, адаптація до них, в т.ч. через структурну трансформацію економіки країни, подолання сировинної спрямованості економіки, інтеграцію національної економіки у світовий економічний простір та підвищення її конкурентоспроможності на світовому ринку

Джерело: побудовано автором

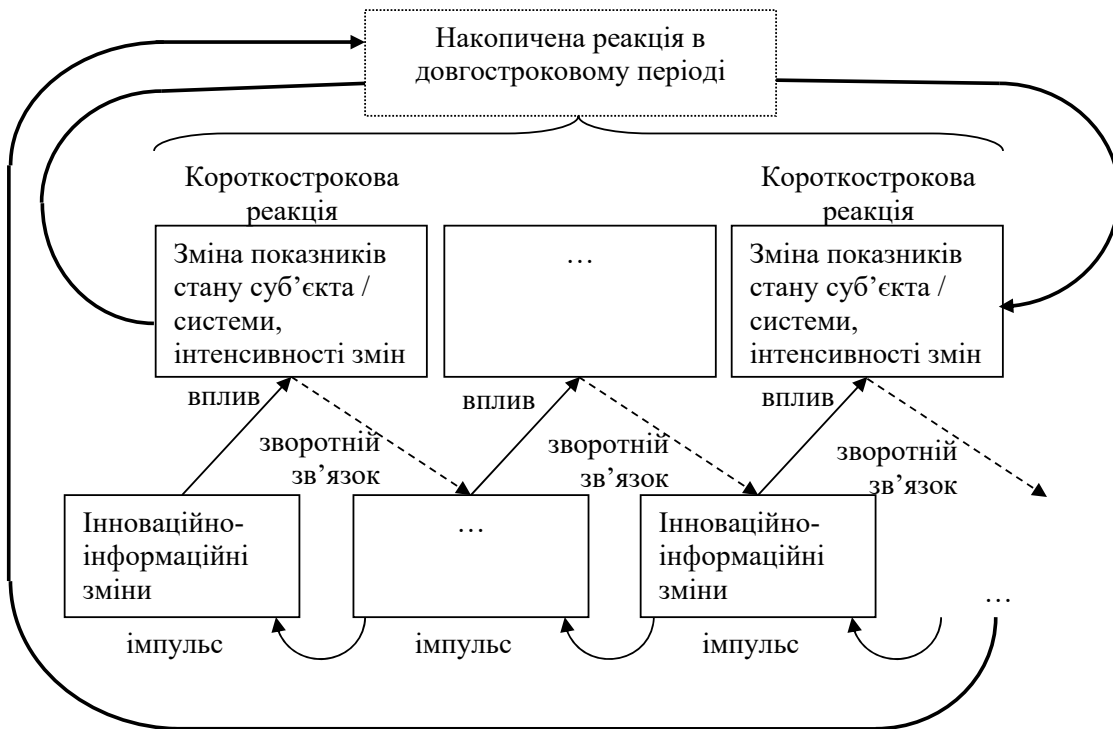
В довгостроковому часовому горизонті вплив інноваційно-інформаційних змін проявляється у створенні умов для покращення адаптивності суб'єкта / системи у мінливому зовнішньому середовищі, покращенні рівня його стратегічної конкурентоспроможності.

При цьому, інноваційно-інформаційні зміни виступають у ролі імпульсів, які впливають на функціонування суб'єкта / системи, даючи їй поштовх для внутрішніх перетворень та структурних трансформацій, що виливаються у зміну показників функціонування даного суб'єкта / даної системи, або ж у зміну інтенсивності таких перетворень.

В загальному вигляді імпульсний вплив інноваційно-інформаційних змін на функціонування суб'єктів / систем наведено на рис. 1.

Виникає короткострокова реакція на дію даного імпульсу, інформація щодо якої (зворотній зв'язок) спонукає до все нових і нових змін. З часом, короткострокові зміни накопичуються і, якщо взяти конкретну точку відліку, то можна визначити точку на часовому промені, коли буде досягнута критична маса змін показників функціонування суб'єкта / системи, що дозволить стверджувати про якісні перетворення, які відбулися в них, як накопичена реакція на інноваційно-інформаційні зміни в довгостроковому періоді. При чому слід зазначити що результати кількісних перетворень як правило проявляються вже у короткостроковому періоді, натомість якісні – у довгостроковому.

З метою впорядкування процесу дослідження ролі інноваційно-інформаційних змін

Рис. 1. Імпульсний вплив інноваційно-інформаційних змін на функціонування суб'єктів / систем

Джерело: побудовано автором

в національній економіці запропоновано скористатись наступною послідовністю (рис. 2).

Запропонована послідовність складається з низки кроків, які включають формування множини показників оцінки функціонування національної економіки, їх нормування, визначення коефіцієнтів вагомості окремих показників, оцінку інноваційно-інформаційних змін в національній економіці, дослідження кореляційних зв'язків між показниками інноваційно-інформаційних змін та показниками функціонування національної економіки та інтерпретацію отриманих результатів. На кожному кроці використовуються відповідні методи наукового дослідження.

При цьому, вибір показників оцінки функціонування національної економіки залежить від того, яким підходом до оцінки керується дослідник (статичним, динамічним чи комбінованим).

Зважаючи на те, що одним з дослідницьких питань даної роботи є вивчення впливу інноваційно-інформаційних змін на національну економіку та її функціонування, доцільно визначити ступінь залежності окремих індикаторів з числа елементів множини показників оцінки функціонування національної економіки від показника інноваційних та показника інформаційних змін.

Для цього запропоновано скористатись формулою коефіцієнта кореляції, яка

є числовою мірою певного типу статистичного зв'язку між двома змінними. Для якісної оцінки коефіцієнтів кореляції застосовуються різні шкали, найбільш часто – шкала Чеддока. В залежності від значень коефіцієнта кореляції зв'язок може мати одну з оцінок: 0,1-0,3 – слабкий; 0,3-0,5 – помітний; 0,5-0,7 – помірний; 0,7-0,9 – високий; 0,9-1,0 – вельми високий.

Саме на підставі таких оцінок можна говорити, наскільки сильним є вплив інноваційно-інформаційних змін на функціонування національної економіки.

Висновки. Запропонована послідовність дозволяє здійснити багатомірну оцінку впливу інноваційно-інформаційних змін на функціонування національної економіки. Залежно від отриманих на основі зазначеної послідовності результатів може бути побудована мережева модель залежності показників оцінки функціонування національної економіки від показників інноваційно-інформаційних змін.

Крім того, отримані в такий спосіб дані дають змогу встановити можливі вектори зростання, які виникають завдяки суттєвому позитивному впливу даного показника, а також коло обмежень, продиктовані суттєвим негативним впливом даного показника інноваційно-інформаційних змін на певні показники функціонування національної економіки.

Рис. 2. Послідовність дослідження ролі інноваційно-інформаційних змін в національній економіці

Джерело: побудовано автором

Бібліографічний список

- Свінарьова Г.Б. Інноваційні зміни в системі управління підприємством. *Бізнес, інновації, менеджмент: проблеми та перспективи* : зб. тез доп. І Міжнародної науково-практичної конференції, м. Київ, 23 квіт. 2020. Національний технічний університет України "Київський політехнічний інститут ім. Ігоря Сікорського". Київ, 2020. С. 66–67.
- Люта Г.В., Павленко І.А. Вплив інноваційних технологій на систему управління підприємством. *Економіка і суспільство*. 2017. № 12. URL: https://economyandsociety.in.ua/journals/12_ukr/49.pdf (дата звернення: 06.05.2024).
- Чернишов О.Ю., Павловська Ю.В. Вплив індексу інноваційного розвитку на стан економічного розвитку та бізнес-середовища України. *Вісник соціально-економічних досліджень*. 2022. № 1-2(80-81). С. 145–162.
- Завадських Г.М., Тебенко В.М. Інновації як фактор економічного зростання регіону. *Innovations and prospects of world science: Proceedings of VI International Scientific and Practical Conference*. Vancouver, Canada, 2022. С. 904–911. URL: <http://elar.tsatu.edu.ua/bitstream/123456789/16424/1/Zavadskyyh.%20Tebenko-5-12.pdf> (дата звернення: 06.05.2024).
- Тофанчук А.Т., Колесник М.В. Соціально-економічні особливості інноваційного процесу. *Проблеми підвищення ефективності інфраструктури*. 2010. Вип. 26. С. 61–68.
- Горбаченко С.А. Перспективи впровадження моделі інноваційного розвитку економіки України. *Вісник соціально-економічних досліджень*. 2021. № 1 (76). С. 9–20.
- Старченко Г.В. Інноваційна модель розвитку економіки України: проектно-орієнтований підхід. *Ефективна економіка*. 2019. № 8. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=7226> (дата звернення: 06.05.2024).

8. Грабовська І.В. Роль інновацій в забезпеченні конкурентоспроможності та сталого розвитку промислових підприємств. *Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки*. 2019. № 4. Том 1. С. 12–17. URL: <http://journals.khnu.km.ua/vestnik/wp-content/uploads/2021/01/4-17.pdf> (дата звернення: 06.05.2024).
9. Шевчук Ю.А. Інноваційний розвиток, як внутрішній стан і форма функціонування «нової економіки». *Формування ринкової економіки*. 2013. № 29. С. 59–69. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/32609796.pdf> (дата звернення: 06.05.2024).
10. Олексюк О.І. Глобальні тенденції економічних процесів з позицій інформаційної парадигми досліджень результативності діяльності підприємств. *Економіка та підприємництво*. 2009. Вип. 22. С. 148–159.
11. Кириченко М.О. Зарубіжний досвід високорозвинених країн зі сталим розвитком інформаційно-інноваційного суспільства в умовах трансформації сучасної цивілізації. *Актуальні проблеми філософії та соціології*. 2017. Вип. 17. С. 51–54.
12. Любчик К.Л. Парадигма глобального інформаційного суспільства: формування й основні засади. *Причорноморські економічні студії*. 2019. Вип. 43. С. 29–33. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bses_2019_43_6 (дата звернення: 06.05.2024).
13. Боровік Л.В. Інформація як інноваційний фактор економічного розвитку підприємництва та суспільства в умовах глобалізації. *Вісник Херсонського національного технічного університету*. 2021. № 2. С. 186–192.
14. Грущинська Н.М. Інноваційно-інформаційне забезпечення економічного розвитку України. *Інвестиції: практика та досвід*. 2010. № 8. С. 27–29. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ipd_2010_8_8 (дата звернення: 06.05.2024).
15. Філіппов Ю.І., Ладонько Л.С. Регіональна інформаційно-інноваційна система як джерело національного інноваційного розвитку держави. *Управління проектами та розвиток виробництва*. 2004. № 9. С. 67–71.
16. Демчишак Н.Б., Жук Ю.І. Роль економіки знань у побудові інноваційної моделі розвитку України. *Молодий вчений*. 2018. № 7(1). С. 258–263. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/molv_2018_7\(1\)_60](http://nbuv.gov.ua/UJRN/molv_2018_7(1)_60) (дата звернення: 06.05.2024).

References

1. Svinarova H. B. (April 23-rd, 2020) Innovatsiini zminy v systemi upravlinnia pidpriemstvom [Innovative changes in the enterprise management system]. *Business, innovation, management: problems and prospects – I Mizhnarodna naukovo-praktychna konferentsiia*. Kyiv: Natsionalnyi tekhnichnyi universytet Ukrainy "Kyivskiy politekhnichnyi instytut imeni Ihoria Sikorskoho". (in Ukrainian)
2. Liuta H. V., Pavlenko I. A. (2017) Vplyv innovatsiinykh tekhnolohii na systemu upravlinnia pidpriemstvom. [The impact of innovative technologies on the enterprise management system]. *Ekonomika i suspilstvo – Economy and society*, vol. 12. Available at: https://economyandsociety.in.ua/journals/12_ukr/49.pdf (accessed May 6, 2024).
3. Chernyshov O. Yu., Pavlovska Yu. V. (2022) Vplyv indeksu innovatsiinoho rozvytku na stan ekonomichnoho rozvytku ta biznes-seredovyscha Ukrainy [The influence of the index of innovative development on the state of economic development and the business environment of Ukraine]. *Visnyk sotsialno-ekonomichnykh doslidzhen – Herald of socio-economic research*, vol. 1-2 (80-81), pp. 145–162.
4. Zavadskykh H. M., Tebenko V. M. (2022) Innovatsii yak faktor ekonomichnoho zrostantia rehionu [Innovation as a factor of economic growth of the region]. *Innovations and prospects of world science – VI International Scientific and Practical Conference*. Vancouver, Canada. Available at: <http://elar.tsatu.edu.ua/bitstream/123456789/16424/1/Zavadskykh.%20Tebenko-5-12.pdf> (accessed May 6, 2024).
5. Tofanchuk A. T., Kolesnyk M. V. (2010) Sotsialno-ekonomichni osoblyvosti innovatsiinoho protsesu [Socio-economic features of the innovation process]. *Problemy pidvyshchennia efektyvnosti infrastruktury – Problems of improving infrastructure efficiency*, vol. 26, pp. 61–68.
6. Horbachenko S. A. (2021) Perspektyvy vprovadzhennia modeli innovatsiinoho rozvytku ekonomiky Ukrainy [Prospects for the implementation of the model of innovative development of the economy of Ukraine]. *Visnyk sotsialno-ekonomichnykh doslidzhen – Herald of socio-economic research*, vol. 1(76), pp. 9–20.
7. Starchenko H. V. (2019) Innovatsiina model rozvytku ekonomiky Ukrainy: proektno-orientovanyi pidkhid [Innovative model of development of the economy of Ukraine: a project-oriented approach]. *Efektivna ekonomika – Efficient economy*, vol. 8. Available at: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=7226> (accessed May 6, 2024).
8. Hrabovska I. V. (2019) Rol innovatsii v zabezpechenni konkurentospromozhnosti ta staloho rozvytku promyslovykh pidpriemstv [The role of innovations in ensuring competitiveness and sustainable development of industrial enterprises]. *Visnyk Khmelnytskoho natsionalnoho universytetu. Ekonomichni nauky – Bulletin of the Khmelnytskyi National University. Economic sciences*, vol. 4, pp. 12–17. Available at: <http://journals.khnu.km.ua/vestnik/wp-content/uploads/2021/01/4-17.pdf> (accessed May 6, 2024).
9. Shevchuk Yu. A. (2013) Innovatsiinyi rozvytok, yak vnutrishnii stan i forma funktsionuvannia «novoi ekonomiky» [Innovative development as the internal state and form of functioning of the "new economy"]. *Formuvannia rynkovoї ekonomiky – Formation of market economy*, vol. 29, pp. 59–69. Available at: <https://core.ac.uk/download/pdf/32609796.pdf> (accessed May 6, 2024).

10. Oleksiuk O. I. (2009) Hlobalni tendentsii ekonomichnykh protsesiv z pozytsii informatsiinoi paradyhmy doslidzhen rezul'tatyvnosti diialnosti pidpriemstv [Global trends of economic processes from the standpoint of the information paradigm of research on the effectiveness of enterprise activity]. *Ekonomika ta pidpriemnytstvo – Economy and entrepreneurship*, vol. 22, pp. 148–159.
11. Kyrychenko M. O. (2017) Zarubizhnyi dosvid vysokorozvynenykh krain zi stalym rozvytkom informatsiino-innovatsiinoho suspilstva v umovakh transformatsii suchasnoi tsyvilizatsii [Foreign experience of highly developed countries with sustainable development of information and innovation society in the conditions of transformation of modern civilization]. *Aktualni problemy filosofii ta sotsiologii – Actual problems of philosophy and sociology*, vol. 17, pp. 51–54.
12. Liubchuk K. L. (2019) Paradyhma hlobalnoho informatsiinoho suspilstva: formuvannia y osnovni zasady [The paradigm of the global information society: formation and basic principles.]. *Prychornomorski ekonomichni studii – Black Sea Economic Studies*, vol. 43, pp. 29–33. Available at: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bSES_2019_43_6 (accessed May 6, 2024).
13. Borovik L. V. (2021) Informatsiia yak innovatsiinyi faktor ekonomichnoho rozvytku pidpriemnytstva ta suspilstva v umovakh hlobalizatsii [Information as an innovative factor in the economic development of entrepreneurship and society in the conditions of globalization]. *Visnyk Khersonskoho natsionalnoho tekhnichnoho universytetu – Bulletin of the Kherson National Technical University*, vol. 2, pp. 186–192.
14. Hrushchynska N. M. (2010) Innovatsiino-informatsiine zabezpechennia ekonomichnoho rozvytku Ukrainy [Innovative and informational provision of economic development of Ukraine]. *Investytsii: praktyka ta dosvid – Investments: practice and experience*, vol. 8, pp. 27–29. Available at: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ipd_2010_8_8 (accessed May 6, 2024).
15. Filippov Yu. I., Ladonko L. S. (2004) Rehionalna informatsiino-innovatsiina systema yak dzherelo natsionalnoho innovatsiinoho rozvytku derzhavy [Regional information and innovation system as a source of national innovative development of the state]. *Upravlinnia proektamy ta rozvytok vyrobnytstva - Project management and production development*, vol. 9, pp. 67–71.
16. Demchyshak N. B., Zhuk Yu. I. (2018) Rol ekonomiky znan u pobudovi innovatsiinoi modeli rozvytku Ukrainy [The role of the knowledge economy in building an innovative development model of Ukraine]. *Molodyi vchenyi – A young scientist*, vol. 7 (1), pp. 258–263. Available at: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/molv_2018_7\(1\)_60](http://nbuv.gov.ua/UJRN/molv_2018_7(1)_60) (accessed May 6, 2024).

Стаття надійшла до редакції 09.05.2024

Oleksandr Sydorov

Ph.D. in Economics, Doctoral Student,
Prydniprovsk State Academy of Civil Engineering and Architecture
ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-3923-6611>

THE SEQUENCE OF STUDYING THE ROLE OF INNOVATION AND INFORMATION CHANGES IN THE NATIONAL ECONOMY'S FUNCTIONING

Objective. The purpose of the article is to develop a sequence of research into the role of innovative and informational changes in the functioning of the national economy, taking into account the impulsive nature of the impact on the change in functioning parameters. **Methods.** The obtained results are based on the use of empirical and complex methods. Among the empirical methods for studying the role and importance of innovations and information for the development of the modern economy, the comparison method was used. Among the complex methods used in the formation of the stages of the sequence of the study of the role of innovative and informational changes, the methods of abstraction, elementary theoretical analysis and synthesis, generalization and induction were used. **Results.** The article systematizes scientific approaches to the study of innovative and informational changes. It has been proven that in the conditions of the transition to a new model of the economy, innovation and information are beginning to take an increasingly important place among the factors causing changes in the main parameters of the functioning of the country's national economy. The solution to the task of researching the role of innovative and informational changes in the functioning of the national economy, which involves the development of an appropriate sequence of actions, is becoming highly relevant. The vision regarding the main manifestations of the impact of innovative and informational changes on subjects or systems of different levels has been clarified. The manifestation of the impact of innovative and informational changes on the short-term and long-term time horizons is delimited. The formation of the impulse impact of innovative and informational changes on the functioning of subjects and systems is considered. An attempt was made to unify the stages of research into the role of innovative and informational changes in the national economy. **Scientific novelty.** The suggested sequence unlike any other based on an indicative assessment of the functioning of the national economy and innovative and informational changes, followed by establishing the degree of connection between them. **Practical significance.** It was established that the information obtained thanks to the implementation of the proposed stages makes it possible to establish possible growth vectors of the national economy.

Keywords: national economy, socio-economic system, functioning, innovative and informational changes, influence, time horizon of influence.